

Stichting WindEnergie Wageningen

Plan van aanpak

Stichting WindEnergie Wageningen (WEW),

Binnenhaven 1,
6709 PD Wageningen

0317-465700

email: info@windenergiewageningen.nl

website: www.windenergiewageningen.nl.

Oktober 2003.

WindEnergie Wageningen

De Stichting WindEnergie Wageningen (WEW) wil graag door de gemeente aangewezen worden als enige initiatiefnemer voor het realiseren van een windturbinepark binnen Wageningen. De belangrijkste redenen daarvoor zijn dat WEW wil dat:

- de realisatie in goed overleg gaat met direct betrokkenen;
- bewoners van Wageningen deel kunnen nemen in het initiatief;
- afwegingen niet alleen op basis van financieel economische gronden gemaakt worden, maar duurzaamheid een breed draagvlak vereist;
- eventuele opbrengsten weer ten goede komen aan de Wageningse samenleving;

Waarom windturbines in Wageningen?

De gemeenteraad van Wageningen heeft enkele jaren geleden al besloten haar verantwoordelijkheid te nemen in het kader van het Kyoto-verdrag gericht op het verminderen van de CO2-uitstoot.

Wageningen heeft zich als doel gesteld om enerzijds 20% energiebesparing te realiseren, en anderzijds in 2008 met 10% duurzaam opgewekte energie (op eigen grondgebied) bij te dragen aan Kyoto.

De volgende tabel geeft aan hoe de verschillende duurzame energievormen hieraan bij dragen:

Duurzame Energievorm	%
Zonne-energie*	0.2%
Bio-energie**	3-4%
Windenergie***	4%
Totaal	7-8%
Groene energie (burgers kopen groene stroom)	3%

*Zonne-energie levert 0,2% na een 200% stijging van de huidige hoeveelheid zonnecollectoren.

**Bio-energie kan 3-4% bijdragen na de bouw van 2 nieuwe centrales (o.a. in Nudepark 2). De huidige bio-energie winning op de voormalige vuil-stort zal in 2008 afgelopen zijn.

***Windenergie (na realisatie van een 10 Megawatt park) kan met 4% bijdragen aan

de duurzaam energie doelstelling van Wageningen, en gemiddeld op jaarbasis zo'n 30% van de Wageningse huishoudens van duurzame electriciteit voorzien.

Er bestaat geen twijfel dat windturbineparken op zee of aan de kust hogere rendementen halen dan een park in Wageningen. Echter met de huidige technologie is een windturbinepark in Wageningen ook rendabel en kan Wageningen haar verantwoordelijkheid nemen en haar steentje bijdragen aan een duurzame energie-opwekking. Het is geen kwestie van hier of daar, maar van hier en daar.

Geen onomkeerbare aanslag op het landschap

Windturbines hebben een economische levensduur van 15-18 jaar. De realisatie van een windturbinepark heeft daarmee de volgende consequenties voor het landschap:

- een modern beeldbepalend element van openheid wordt er tijdelijk aan toegevoegd.
- Na 15-18 jaar staat het de gemeente vrij om opnieuw de bestemming van dat gebied te bepalen.

In het geval er tegen die tijd andere, betere alternatieven van duurzame energie zijn, en de gemeente besluit tot het niet continueren van het windturbinepark, dan worden de windturbines weg gehaald en is het landschap terug in de staat waarin het was.

Wat is er nodig om tot realisatie van het windturbinepark te komen?

Om dit initiatief goed uit te kunnen voeren is er een start kapitaal nodig van ongeveer €300.000,- voor het zorgvuldig doorlopen van onderzoeken, procedures en aanvragen.

Normaal gesproken wordt dit startkapitaal door een projectontwikkelaar ter beschikking gesteld, waarna bij realisatie

een belangrijk deel van de winst en risico naar deze projectontwikkelaar gaat. WEW echter wil de hele voorbereiding in eigen hand houden. Zorgvuldigheid, volledigheid en draagvlak wordt daarmee gegarandeerd.

Via de provincie probeert de WEW een beroep te doen op de subsidieregeling innovatieve acties Gelderland. Het betreft dan vooral het goed organiseren van participatie van inwoners van Wageningen.

Daarnaast zullen wij de gemeente Wageningen benaderen voor het verstrekken van een lening ter hoogte van € 100.000. Daarmee is de gemeente verzekerd van het feit dat het initiatief direct ten goede komt aan Wageningen en haar inwoners.

Hierbij is geen sprake van concurrentie vervalsing, omdat er een normale aanbesteding komt voor de molens als die uiteindelijk geplaatst kunnen worden. Van de bewoners wordt ook een bijdrage gevraagd, de hoogte daarvan is afhankelijk van de te verwachten procedures, maar een streefcijfer zou (1000 mensen 100 euro) zijn.

Het voorbereidingstraject wordt in twee facetten opgedeeld, die parallel aan elkaar lopen. Het eerste is de technische voorbereiding, daarvoor is veel onderzoek en controle nodig.

Het tweede is het creëren van draagvlak via de ontwikkeling van een participatiemodel, lespakketen voor (basis) scholen en bijvoorbeeld een duurzame energie-infocentrum.

De technische voorbereiding

In het ontwerp Structuurplan van de Gemeente Wageningen, wordt het gebied tussen de Haarweg en de Haarwal, aangewezen als zoekgebied voor windenergie.

Voordat echter tot realisatie van het Windpark De Haarweg kan worden overgegaan, is het noodzakelijk om eerst alle mogelijke belemmeringen en kansen voor deze locatie in beeld te brengen en te toetsen aan het relevante beleid en de geldende wet- en regelgeving. Hierbij is

een aantal punten die specifiek betrekking hebben op het zoekgebied terwijl een deel van deze punten al in kaart gebracht zijn door de Gemeente zelf.

Uiteindelijk hebben we het volgende overzicht nodig:

Beleid: landelijk, provinciaal, regionaal (WERV) en gemeentelijk beleid betreffende duurzame energie, en met name windenergie.

Milieutechnische aspecten:

- Geluid
- Slagschaduw
- Reflectie
- Verstoring van TV ontvangst
- Energieopbrengst en vermeden emissies (CO₂, NO_x, SO_x)

Ruimtelijke ordeningsaspecten (sommige van deze aspecten zijn strijdig met windenergie, andere vereisen het aanhouden van een bepaalde afstand):

- Stillegebied
- Habitat- en Vogelrichtlijngebied
- Natuurbeschermingswet/ Flora en Fauna-wet
- Laagvliegroutes
- Radar-verstoring
- Straalpaden
- Hoogspanningsleidingen
- Kabels en leidingen in ondergrond
- Andere ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied
- Effecten op waterhuishouding
- Archeologie

De inrichting van het windpark zal op basis van bovenstaand beleid en de inperkingen die milieutechnische en planologische regelgeving geeft worden vormgegeven. Binnen de ruimte die ter beschikking staat ter realisering van het windpark zal een optimale landschappelijke inpassing worden nagestreefd.

Daarnaast wordt er een aantal technische aspecten die specifiek bij het ontwerp van het park horen onderzocht. Deze aspecten (windaanbod, elektrische aansluitingsmogelijkheden, civiele ontsluiting) bepalen voor een deel de opbrengsten en kosten van het windpark en hebben daardoor hun weerslag op de financiering van het windpark.

Vergunningen

Als uit onderzoek naar bovenstaande aspecten duidelijk is dat er een vergunbaar windpark haalbaar is kunnen de benodigde vergunningen worden aangevraagd.

Voor het Windpark De Haarweg zal in ieder geval een bouwvergunning benodigd zijn. Om deze te verkrijgen dient het bestemmingsplan te worden aangepast. Dit is mogelijk middels de artikel 19 procedure WRO.

Afhankelijk van de inrichting is mogelijk ook een milieuvergunning noodzakelijk. Indien het windpark kan voldoen aan de in de AMvB Voorzieningen en Installaties gestelde randvoorwaarden is een melding voldoende. Waarschijnlijk is het windpark niet MER beoordelingsplichtig. Een MER beoordelingsplicht, waarbij het bevoegd gezag aangeeft of zij wel of geen MER wenst, geldt alleen voor grote windparken (meer dan 15 MW).

Mogelijk zijn er nog een aantal ander vergunningen en ontheffingen noodzakelijk. Te denken valt aan de een ontheffing in het kader van de Flora en Fauna wet voor beschermde plant- en diersoorten, een keur van het waterschap en mogelijk andere privaatrechtelijke zakelijke toestemmingen.

Uit het uit te voeren onderzoek zal blijken welke vergunningen en aanvullende onderzoeken dienen te worden uitgevoerd teneinde dit windpark te realiseren.

Wageningse bevolking als eigenaars van het windturbinepark

WEW maakt het voor de inwoners van Wageningen mogelijk om risicodragend te participeren in het windmolenpark.

Hiervoor ontwikkelt de Stichting een innovatief participatiemodel dat uniek is in Nederland en ook elders ingezet kan worden. Iedere inwoner van Wageningen die deel neemt wordt zo mede-eigenaar van het park.

Voorwaarde is wel dat het management van het park in handen is van een werkmaatschappij die efficiënt kan werken en niet te maken heeft met een oneindig

aantal aandeelhouders die allemaal hun inbreng willen hebben. Duidelijke splitsing van bevoegdheden tussen de vereniging van aandeelhouders (of een andere rechtspersoon als eigenaars) en de werkmaatschappij (management) wordt uitgewerkt. Bij de ontwikkeling van het model schakelt de Stichting externe adviseurs in, o.a. door via de Gemeente gebruik te maken van de expert-pool van de NOVEM.

Actoren in de ontwikkeling van het park:

De grondeigenaren: De grondeigenaren dienen bereid te zijn de voor het windpark benodigde grond tegen een vergoeding in te brengen in het windpark. Er zal dan ook in een vroeg stadium met de grondeigenaren gesproken worden teneinde overeenstemming te bereiken over de voorwaarden waaronder grond gebruikt kan worden ten behoeve van het windpark.

WUR: de Universiteit is de grootste grondeigenaar en zal benaderd worden om actief deel te nemen in het gehele project, mede als promotie van haar groene imago.

Direct omwonenden: Gezien hun directe belang worden zij als aparte groep benaderd.

Inwoners van Wageningen: zij zijn de grootste doelgroep.

De gemeente Wageningen: als initiatiefnemer en opdrachtgever wordt zij tijdig en kundig geïnformeerd over alle ontwikkelingen.

Winstverdeling:

Een belangrijk onderdeel in de ontwikkeling van het model is de verdeling van de financiële winsten van het windturbinepark. WEW streeft daarin de volgende doelstellingen na:

- Vergoeding aan de risico-dragende partijen (grond-eigenaren en leden van de vereniging naar gelang hun risico-dragende inleg).
- Financiering van duurzame-energie projectvoorstellen binnen de gemeente Wageningen.

In het voorbereidingstraject legt WEW in samenspraak met alle betrokkenen een gedetailleerde verdeelsleutel tussen deze doelstellingen vast.

Communicatie

Communicatie is een belangrijk instrument. De communicatie heeft meerdere doelen en richt zich op verschillende doelgroepen. WEW maakt in een later stadium een gedetailleerd communicatieplan.

De communicatiedoelstellingen zijn:

- Het verwerven van (naams)bekendheid bij de Wageningse bevolking en andere betrokken partijen;
- Het verkrijgen van brede steun bij de Wageningse bevolking en anderen voor de realisatie van windturbines in Wageningen;
- Het vergroten van de kennis over duurzame energie bij de Wageningse bevolking

Ten behoeve van de communicatie worden de volgende doelgroepen onderscheiden. Elke groep heeft zijn eigen kenmerken en vooral zijn eigen belangen. Het communicatieplan bevat de kenmerken van deze groepen en de beste benaderingswijzen.

- I. Professioneel en direct betrokken
  1. Gemeente Wageningen
  2. Wageningen UR
  3. NUON (vanwege klimaatovereenkomst)
  4. Provincie Gelderland (goedkeuring procedures/vergunningen en subsidieverlening)
  5. Financiers
  6. Politieke partijen
- II. Professioneel niet direct betrokken
  1. Wageningse bedrijven en instellingen met of zonder specifieke kennis
  2. Gelderse Milieufederatie
  3. Andere windclubs
  4. Gemeente Rhenen

III. Particulieren direct betrokken

1. Grondeigenaren
2. Omwonenden

IV. Particulieren en NGO's niet direct betrokken

1. Overige volwassen inwoners van Wageningen
2. Scholen en scholieren in Wageningen
3. Wagenings Milieu Overleg
4. Vereniging 'Mooi Wageningen'
5. Platform Duurzaam Wageningen
6. Het Groene Wiel
7. Andere NGO's in Wageningen
8. Belangstellenden in Nederland

Methoden en werkwijze

We maken gebruik van verschillende stromen. Bij elke vorm zetten we meerdere middelen in. Dit betekent dat iedereen informatie kan ontvangen via verschillende kanalen. Dit vergroot de kans dat iemand ook daadwerkelijk in aanraking komt met de verspreide informatie. Bovendien vergroot herhaling van de boodschap het effect ervan.

Fasering

De planning van de communicatie komt aan de orde in het communicatieplan. Voorlopig zoekt en onderhoudt de Stichting contact met de gemeente Wageningen, zowel politiek als ambtelijk, de Provincie Gelderland, de Gelderse Milieufederatie en andere initiatiefnemers windenergie.

Contact

WEW heeft een eigen website: www.windenergiewageningen.nl. Via deze site is de Stichting ook te bereiken. Het adres van het secretariaat van de Stichting is:
Binnenhaven 1
6709 PD WAGENINGEN
t +31(0)317-465700
f +31(0)317-465701

Personen achter WEW

Hieronder volgt een korte persoonsbeschrijving van de mensen die op dit moment deel uit maken van de Stichting WindEnergie Wageningen.

Paddy Noë (45);

Ondernemer, directeur milieu adviesbureau NMPO.

Achtergrond: milieuhygiene te Wageningen.

Ervaring in het met goed resultaat afronden van complexe projecten.

Lex Hoefsloot (46);

Adviseur milieumanagement, plattelandsontwikkeling en organisatieontwikkeling.

Studie milieumanagement en tropische landgebruik te Wageningen

Ervaring in “consensus building”, management plattelandsontwikkelingsprojecten, opzetten en ontwikkeling belangen behartigingsorganisaties, participatie in lokaal bestuur en sociaal-economisch onderzoek.

Marian van Deurzen(45);

Milieukundige,

Directeur Stichting Milieubedrijf 2000+, Wageningen.

Deskundigheid: organisatie, communicatie, milieubeleid, energie- en waterbesparing en consumentengedrag

Johanna Cuelenaere (35);

Informatievoorziening Windenergie en Duurzame Energie

Studie biologie in Wageningen.

Werkzaam bij het Projectbureau Duurzame Energie in Arnhem als medewerker bij het Informatiecentrum. Ervaring met het informeren van een breed publiek over duurzame energie in het algemeen en windenergie in het bijzonder. Dit brede publiek bestaat uit zowel bezorgde, geïnteresseerde en kritische burgers, professionals, gemeenteraadsleden en gemeenteambtenaren.

Erik Holtslag (25)

Consultant Windenergie.

Studie meteorologie te Wageningen.

Werkzaam in de windenergie en gespecialiseerd in het ontwerpen van park-layout, meten en berekenen van windpark opbrengsten. Tevens kennis van aanverwante vakgebieden als project-coördinatie, ontwerpen en programmeren en modellerwerk. Daarnaast recente ervaring in haalbaarheidsstudies om randvoorwaarden voor succesvolle ontwikkeling van windparken mogelijk te maken, windmeetcampagnes en diverse communicatie-rollen.

Johan Dekkers (31);

Projectmanager windenergie.

Studie milieuhygiëne te Wageningen.

Sinds 1996 werkzaam bij een bedrijf dat windenergieprojecten ontwikkelt.

Werkzaamheden: locatieselectie, haalbaarheidsstudies, projectontwikkeling: grondverwerving en andere privaatrechtelijke overeenkomsten, vergunningen, bestuurlijk draagvlak verwerven, communicatie rond de ontwikkeling van windparken, oplossen belemmeringen. Dit zowel voor windparken op land als op zee.

Specialismen: ruimtelijke ordening, milieuaspecten, MER, vergunningen.